

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15Csp/50/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216211511
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Péter Nagy
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2216211511.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Péter Nagy v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: V. U., M.. XX.XX.XXXX, Q. R. B. XXX, o zaplatenie 1.006,66 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.006,66 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 25.07.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviazže žalovanú k zaplateniu sumy 1.006,66 eur s 28 % ročným úrokom od 18.09.2015 do zaplatenia a k náhrade trov konania s odôvodnením, že žalobca so žalovanou uzavreli dňa 19.08.2014 zmluvu o bežnom účte (zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb), na ktorom bol ku dňu 17.09.2015 evidovaný debetný zostatok vo výške 1.006,66 eur - nepovolené prečerpanie účtu, ktorý žalobca pred uzatvorením tohto účtu internou účtovnou transakciou previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet, a ktorý sa v zmysle 3.12 VOP a vývesky úrokových sadzieb úročí úrokom vo výške 28 % ročne až do zaplatenia celej pohľadávky.

2. Žalobu s prílohami a procesné poučenia podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), spolu s výzvou, aby sa k žalobe s prílohami vyjadrila v lehote 10 dní, súd doručil žalovanej do vlastných rúk dňa 11.04.2017. Žalovaná sa však k žalobe s prílohami písomne nevyjadrila.

3. Súd na nariadenom pojednávaní vykonanom bez účasti strán sporu - riadne ospravedlneného žalobcu a vôbec neospravedlnenej žalovanej - vykonal dokazovanie predloženými listinami a listinnými dôkazmi (najmä žalobou, zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb z 19.08.2014, výpisom z účtu, úrokovými sadzbami a sadzobníkom poplatkov, VOP, vyjadrenie žalobcu zo dňa 04.11.2016, špecifikáciou podania zo dňa 16.11.2017 s prílohami, špecifikáciou žalovanej sumy) a zistil nasledovný skutkový stav veci: Žalovaná dňa 19.08.2014 uzavrela so žalobcom zmluvu, na základe ktorej jej žalobca zriadil a viedol bežný účet č. XXXXXXXXXX a vydal platobnú kartu. Žalobca z dôvodu nevyrovnania dlhu žalovanej, vzniknutého nepovoleným prečerpaním jej bežného účtu, previedol internou účtovnou transakciou na svoj vnútorný pohľadávkový účet debetný zostatok na účte žalovanej a účet uzatvoril. Podľa výpisu z účtu žalovanej predstavoval debetný zostatok na ňom ku dňu uzatvorenia účtu 17.09.2015 čiastku 1.006,66 eur. V zmysle bodu 3.12 Všeobecných obchodných

podmienok v znení účinnom od 20.05.2014 sa nepovolené prečerpanie úročí podľa bodu 8.8 - úrokovou sadzbou stanovenou bankou.

4. Zmluva o bežnom účte, z ktorej žalobca svoj žalobný nárok vyvodzuje, je zmluvou upravenou v § 708 a nasl. Obchodného zákonníka. Táto zmluva patrí v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák. medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Žalovaná však uzavrela predmetnú zmluvu ako spotrebiteľ, keďže na rozdiel od žalobcu pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, a teda ide o zmluvu spotrebiteľskú, podriadenú navyše aj právnej úprave § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa ods. 2 (v znení účinnom od 01.05.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ust. 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania (s prihliadnutím a skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol do 31.01.2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

5. Vyhodnotením vykonaného dokazovania mal súd s poukazom na citované ustanovenia za to, že podaná žaloba je dôvodná len v časti požadovanej istiny. Medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva, na základe ktorej žalobca žalovanej založil a viedol bankový účet, na ktorom vznikol ku dňu 17.09.2015 debetný zostatok vo výške 1.066,66 eur. Nakoľko žalovaná tento debetný zostatok dosiaľ nevyrovнала, hoci jej táto povinnosť vyplýva z uzavretej zmluvy vrátane VOP, súd ju k tejto povinnosti zaviazal predmetným rozsudkom (výrok I týkajúci sa istiny pohľadávky).

6. Žalovaná síce nárok žalobcu ani po skutkovej (vecnej), ani po právnej stránke nesporevala, avšak vzhľadom k spotrebiteľskému charakteru zmluvného vzťahu súd z úradnej povinnosti preskúmal oprávnenosť celého žalovaného nároku. Zo žalobcom tvrdených skutočností a predložených dôkazov nevyplýva, že by bol medzi stranami sporu individuálne dohodnutý úrok pre prípad nepovoleného prečerpania a rovnako zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by žalovanú oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými v rozhodnom období, resp. že by k nim pristúpila. Nepovolené prečerpanie na osobnom účte v zmysle VOP - Prima banka Slovensko, a.s. účinných od 01.03.2015 (resp. aj so skoršou účinnosťou) totiž neobsahovalo údaj o úrokoch, ktoré by boli individuálne dojednané a žalobca nepreukázal, že by žalovaná mala možnosť sa s nimi oboznámiť. Medzi stranami sporu preto nemohla byť pre obdobie od 18.09.2015 platne dohodnutá výška úroku v prípade nepovoleného prečerpania, keďže na túto iba odkazovali obchodné podmienky v bode 3.12, aj to nedostatočným

spôsobom. Keďže žalobca nepreukázal platné dohodnutie úrokov so žalovanou ako spotrebiteľom vo výške 28 % z nepovoleného prečerpania priamo v spotrebiteľskej zmluve alebo nepochybným spôsobom, že k týmto ďalším dojednaniám aj v samostatných obchodných podmienkach žalovaná ako spotrebiteľ pristúpila, bolo potrebné dospieť k záveru, že so žalovanou neboli platne dojednané úroky v prípade nepovoleného prečerpania účtu. Obchodné podmienky, ktoré často krát tvoria súčasť spotrebiteľských zmlúv, nemôžu slúžiť na to, aby do nich dodávateľ neprehľadne a zložitou formuláciou a malým písmom ukryl také dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že ujdú pozornosti spotrebiteľa. Na základe vykonaného dokazovania tiež nebolo preukázané, že by žalobca doručil žalovanej Všeobecné obchodné podmienky, že by s týmito všeobecnými obchodnými podmienkami bola žalovaná riadne oboznámená a že by ich pri prevzatí podpísala (porovnaj rozsudok KS NR sp. zn. 9Co/131/2017 z 29.03.2018), v dôsledku čoho sa tento nárok žalobcu nedá považovať za dostatočne preukázaný (výrok II rozsudku).

7. Súd pritom považoval predloženú žalobu a žalobcom v konaní (aj na výzvu súdu) doložené špecifikácie pohľadávky za úplné z pohľadu opisu podstatných a rozhodujúcich skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>), ako i náležitostí podania (§ 127 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>), a teda nebol tu daný dôvod na ďalšiu výzvu v zmysle § 129 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, nakoľko by tým už súd neprimerane nahrádzal aktivitu žalobcu a porušil by základný princíp rovnosti sporových strán (nepožadoval by totiž náležitosti neúplného návrhu, ale ďalšie, resp. iné dôkazy potrebné pre zabezpečenie procesného úspechu žalobcu). Súd pritom nepochybné vedel žalobcom uplatnené nároky posúdiť podľa tvrdení a dôkazov, ktoré žalobca na preukázanie uplatneného nároku uplatnil a predložil už spolu so žalobou, resp. neskôr počas konania.

8. Pokiaľ však ide o riadny úrok vo výške 28 % ročne z dlžnej sumy od 18.09.2015 do zaplatenia, súd tento nárok žalobcovi nemohol priznať ani z dôvodu, že podľa názoru súdu z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere (z obsahu špecifikácie žalovanej sumy z 24.08.2018 vyplýva, že tu bol žalovanej predtým poskytovaný úver vo forme povoleného prečerpania účtu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahujú okrem ust. § 710 Obchodného zákonníka predovšetkým ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14). V podstate ide o to, že pri zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru a má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňazí, a teda na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za požičanie peňažných prostriedkov aj po zosplatnení úveru. V opačnom prípade by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Ba čo viac veriteľ by mohol úroky inkasovať aj v oveľa väčšom rozsahu a v kratšej dobe, než na základe pôvodného splátkového kalendára, nakoľko by už nebol ohraničený postupnosťou splácania úrokov z istiny a ani dohodnutým celkovým rozsahom úrokov z úveru a dlžník by musel platiť úroky vo výške 28 % z celej dlžnej sumy bez akéhokoľvek časového a objemového limitu až do úplného zaplatenia tejto sumy. Na uvedenom pritom nič nemení ani prípadná dohoda zmluvných strán v danom smere, resp. úprava v zmluve alebo v jej súčastiach, nakoľko táto je pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Súd preto tento nárok žalobcovi nepriznal (výrok II rozsudku).

9. Ďalej je možné konštatovať, že nakoľko tu ide o zmluvu spotrebiteľskú, platí vo vzťahu k nej pravidlo nemožnosti úpravy zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve odchylné od zákona v neprospech spotrebiteľa, teda v tomto prípade aj od § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., podľa ktorých bolo možné sankčný úrok z omeškania žalovanej ako spotrebiteľa s uhradením debetného zostatku na účte dohodnúť pre celú dobu omeškania len v zákonom stanovenej

výške. Tejto požiadavke však v žiadnom prípade nezodpovedá uplatnený úrok vo výške 28 %, ktorý bez ohľadu na jeho označenie vo výveske žalobcu má v čase po zrušení účtu jednoznačne sankčný charakter, a teda jeho dohodnutie vo výške nad zákonom povolenú výšku úrokov z omeškania je potrebné tiež považovať za obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., pričom dospel k záveru, že žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v tejto sporovej veci úspešný na 100 % (v časti istiny rozhodujúcej pre určenie celkového úspechu strany v spore). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).